

LITERATURA

Reus, París... i Móra la Nova

Amb 'El misteri d'Arthur Rimbaud', l'escriptor moranovenc Miquel Esteve ficciona el periple enigmàtic d'un dels grans poemes de la literatura francesa

Móra la Nova Oriol Gracià

"A l'Almàserra [...] tot era grandidós: la premsa, la batedora on es removia i esclafava la pasta de les olives, el roll o mola de pedra que les triturava en un circuit circular, fent palesa aquella perfecció universal de l'esfera grega". La ríniciosa descripció del molí d'oli familiar obre el primer capítol de la darrera novel·la *El misteri d'Arthur Rimbaud* (Univers) que l'escriptor moranovenc Miquel Esteve acaba de publicar tot just fa unes setmanes. L'edifici, que encara es conserva avui al carrer Major de Móra la Nova -vagament transformat, això sí- amaga el secret del qual penja el fil argumental de tot el llibre: en una manisa encastada al terra de la cambra dels bassets d'oli s'hi conserva un misteriós poema en prosa de l'escriptor francès Arthur Rimbaud.

"Es tracta del poema en prosa 'La Chasse spirituelle', perdut des de 1872 i que reapareix el 1949 quan es publica al diari *Le Combat*. Bé, de fet reapareix carregat de controvèrsia, entre els qui defensen que l'escrit és una còpia falsa i els que creuen que és autèntic. En tot cas, avui, el misteri encara no queda clar i per això la història em va semblar un bon detonant per a

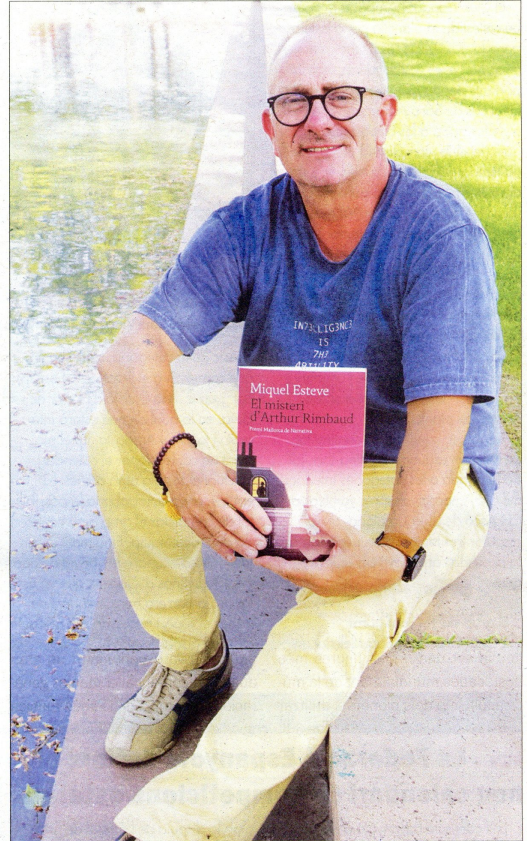
la novel·la", explica Miquel Esteve. El llibre, òbviament, no és una autoficció ni tampoc se'l pot encasellar dins la literatura del jo, però sí que es nodreix d'històries que orbiten al voltant de la biografia d'Esteve.

"Des de jovenet que tinc devoció pel poeta Rimbaud, un nen prodigi, el salvatge del barri llatí de París, el poeta vident que de ben jove ja va capgirar la literatura francesa, l'explorador africà, el traficant de marfil i armes, l'amant d'homes, el poeta maleït. La seua biografia és fascinant. La novel·la l'he tret en dos anys, però la documentació és fruit de moltes lectures i viatges", recorda Esteve, que per parentius familiars ha visitat sovint la Champag-ne, regió natal de Rimbaud.

LA REDESCOBERTA DE L'AVI Però el llibre també estira de la història d'Antoni Pascual Vallverdú, industrial, alcalde de Reus, del Partit Liberal Conservador, impulsor de la construcció del Teatre Fortuny... i avi de l'avi de Miquel Esteve: **"El llibre m'ha servit per a redescobrir una part de la meua saga familiar. De l'Antoni Pascual en tenia coneixement, és clar, però no en sabia gaires coses. Quan vaig buscar entre els diaris de l'època i vaig començar a descobrir detalls de la seua**

biografia, vaig ahucinar. Perquè, a més, este home escrivia com jo".

¿I com conflueixen -en la ficció, és clar- la història de l'avi Pascual i el poema de Rimbaud que acabarà amagat, anys més tard, a l'almàserra de Móra la Nova? Doncs, gràcies a la dita popular "Reus, París, Londres i el carrer de Monterols", frase cèlebre sobre la capital del Baix Camp que evoca els anys en els quals Reus era la segona ciutat del país, un nucli industrial i pròsper gràcies al comerç d'aiguament i les relacions amb empresaris del vi francesos i britànics. I amb l'excusa d'estos intercanvis, que també van ser culturals, Miquel Esteve aconsegueix tramar una història gens forçada -més aviat orgànica-, que s'organitza a través de capítols que poden funcionar com a càpsules autònomes, però que a la vegada cusen les diverses històries al voltant del misteriós poema d'Arthur Rimbaud. Com a autor, en aquest llibre Esteve fa gala d'una basta cultura, de la seua passió per la història i un control molt ben mesurat dels tempos narratius. No és estrany, doncs, que l'any passat *El misteri d'Arthur Rimbaud* guanyés el Premi Mallorca de Narrativa, avalat per un jurat amb noms com Gabriel Janer Manila i Sebastià Bennasar. ■

Miquel Esteve amb el seu últim llibre a les mans, 'El misteri d'Arthur Rimbaud'.